

Internationalt Center for Forskning

i Økologisk Jordbrug og Fødevaresystemer

NYE MILJØVENLIGE DESINFEKTIONSMIDLER TIL ØKOLOGISKE DAMBRUG

Her gik nogen måske og troede, at al kemi var bandlyst ved produktion af økologiske ørreder. Det er heller ikke meget galt, men dambrugerne må dog anvende brintoverilte og pereddikesyre. Begge stoffer er letnedbrydelige og kræver en ny praktisk tilgang, som udvikles i forskningsprojektet ROBUSTFISH.

03.06.2016 | [LARS-FLEMMING PEDERSEN, SENIORFORSKER DTU AQUA](#)

Foto: Villy J. Larsen, Dansk Akvakultur

Som ved enhver anden animalsk fødevarereproduktion er fiskeopdræt også forbundet med økonomiske driftstab som følge af sygdom og dødelighed. Det kan ikke forhindres, men sygdommene kan begrænses ved sikring af god vandkvalitet. Fiskeopdræt er kendetegnet ved, at fiskene konstant opholder sig i de samme omgivelser, hvor de æder og skider. Det indebærer, at vandkvaliteten kan blive forringet, og uønskede mikroorganismer blomstrer op, hvis vandudskiftningen og partikelfjernelsen er utilstrækkelig. Situationen kan sammenlignes med et offentligt svømmebad, hvor vanddesinfektion kommer ind i billedet, og hvor tilsætning af desinficerende midler kan rette op på vandkvaliteten uden at påvirke fisk (badende gæster), personale (fiskemester og livredder) eller vandmiljøet.

Formalin har længe været det foretrukne, sikre valg til anvendelse på traditionelle anlæg, men produktet må ikke anvendes til økologisk godkendt fiskeproduktion. Her er det kun tilladt, at anvende de to letnedbrydelige, desinficerende produkter brintoverilte og pereddikesyre. Begge stoffer har en dokumenteret effektiv virkning mod forskellige uønskede mikroorganismer som fiskeparasitter og svamp. Produkterne tilsættes direkte i fiskedammen i perioder med dårlig vandkvalitet.

Til gavn for fisken, dambrugeren og vandmiljøet

Den første forudsætning ved brugen af de nye hjælpestoffer er, at den ønskede virksomme effekt indtræder ved lave koncentrationer, hvor fisken ikke påvirkes negativt. Disse koncentrationer er først fastlagt ved laboratorieforsøg og derefter overført til praktisk brug.

De nye desinficerende midler er mildere og kan håndteres på en væsentlig mere sikker måde end formalin. Da begge produkter nedbrydes hurtigt, omsættes en stor del af den tilsatte mængde direkte i dammene. Ved nedbrydningen frigives ilt fra brintoverilte, mens pereddikesyre nedbrydes til vand og kuldioxid. Der udledes således mindre mængder af de to stoffer til vandløbet, og da de effektive behandlingskoncentrationer i forvejen er lave, er miljøpåvirkningen minimal.

Ny viden overføres i praksis

Forskellige former for vandbehandling er blevet afprøvet og udviklet i projektet RobustFish. På nogle anlæg tilsættes desinfektionsmidlet som stød-dosering i de enkelte damme, andre benytter

drypvis tilsætning af desinfektionsmidlet over et par timer, mens kontinuerlig dosering over længere perioder også har vist sig velegnet.

Generelt er det vigtigt at få indkørt lette og praktiske rutiner, der kan udføres i hverdagen uden væsentlig ekstra tidsforbrug. I forbindelse med projektet måles koncentrationer af desinfektionsmidlerne ved brug på anlæggene. Forskerne undersøger desuden, hvordan fiskene reagerer på de forskellige doseringsformer, så dyrevelfærdsaspektet også tænkes ind i udviklingen af endnu bedre driftsrutiner.

[Klummen er også bragt i Økologi & Erhverv 2. juni 2016](#)

Projektet ROBUSTFISH er en del af Organic RDD 2- programmet, som koordineres af ICROFS (Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer). Det har fået tilskud fra Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP) under Miljø- og Fødevareministeriet.

[Besøg RobustFish' hjemmeside](#)

Jordbrug og fødevarer

Tags: RobustFish, Økologisk dambrug, RDD 2

DEL PÅ FACEBOOK

DEL PÅ TWITTER

DEL PÅ LINKEDIN

SEND TIL EN VEN

Nyhedsarkiv

- **2016**
- [juni 2016: 3 artikler](#)
- [maj 2016: 5 artikler](#)
- [april 2016: 3 artikler](#)
- [marts 2016: 3 artikler](#)
- [februar 2016: 8 artikler](#)
- [januar 2016: 6 artikler](#)
- **2015**
- [december 2015: 5 artikler](#)
- [november 2015: 8 artikler](#)
- [oktober 2015: 7 artikler](#)
- [september 2015: 7 artikler](#)
- [august 2015: 8 artikler](#)
- [juli 2015: 7 artikler](#)
- [juni 2015: 7 artikler](#)